ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOS
ŠVIETIMO APRŪPINIMO CENTRAS
Valstybės biudžetinė įstaiga, Geležinio Vilko g. 12, LT-03163 Vilnius, tel. (8 5) 264 9452,
el. p. sac@sac.smm.lt, http://www.sac.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 190995938.
Atsisk. sąsk. LT42 7044 0600 0144 1926 AB SEB bankas, kodas 70440

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2019-04-12 Nr.(1.13)-D2-89
Į 2019-04-05 Nr. SR-1288

PAAIŠKINIMAS DĖL AUDITO PAŽYMOS

Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centrui (toliau – ŠAC) buvo pateikta LR Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyriaus dviejų darbuotojų parašais patvirtinta 2019 m. kovo 22 d. Pažyma pavadinimu „Švietimo, mokslo ir sporto ir jai pavaldžių 17 institucijų galimos korupcijos tikimybės viešuosiuose pirkimuose vidaus auditas“ Nr. VA-6 (toliau – Pažyma). Pažymos pavadinime akcentuojamas pagrindinis audito uždavinys – vertinti tikrinamų institucijų viešuosius pirkimus korupcijos aspektu. Tai ne kartą pakartota skirtinguose Pažymos punktuose, pvz. Pažymos 1.2 punkte „Vidaus audito atlikimo motyvai“, 1.4 punkte „Vidaus audito apimtis“ ir kitur.

Tarptautiniuose ir Lietuvos vidaus teisės aktuose pateikiama įvairių korupcijos apibrėžimų. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos nuomone, aiškiausiai šį socialinį reiškinį apibūdina korupcijos samprata kaip piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudos (šaltinis - http://avv.stt.lt/VADOVAS/4-Korupcijos-samprata).

Pagrindiniai reikalavimai vidaus audito tyrimui ir ataskaitos kaip baigiamajam tyrimo aktui parengimui nustatyti LR Vidaus kontrolės ir audito įstatyme, kad Pažyma buvo rengiama laikantis įstatymo reikalavimų pažymima ir pačioje Pažymoje. Atkreipiame dėmesį, kad šiuo nagrinėjamu atveju taip nebuvo, tyrimas atliktas, Pažyma surašyta ir patvirtinta parašais pažeidžiant pagrindinius, imperatyvius, įstatyminius reikalavimus tokiam tyrimui ir jo rezultatų įforminimui. Pavyzdžiui, nurodytu įstatymu reikalaujama, kad vidaus audito tarnyba, prieš pateikdama viešojo juridinio asmens, jam pavaldžių arba jo valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų vadovams vidaus audito ataskaitą, su šios ataskaitos projektu privalo supažindinti audituojamų viešojo juridinio asmens padalinių, jam pavaldžių arba jo valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų vadovus ir su jais šį projektą aptarti (įstatymo 5 str. 3 d.). Bent ŠAC su Pažymos projektu nebuvo supažindintas, neturėjo galimybių jos aptarti su tyrimą atlikusiais pareigūnais, paaiškinti jiems apie klaidingas jų išvadas ir to priežastis. Dar daugiau – pažymos išvados viešąją erdvę, žurnalistus pasiekė greičiau, nei tiriamas įstaigas, tuo buvo šiurkščiai pažeistos Europos tinkamo administravimo elgesio kodekso 20 straipsnio nuostatos, taip be pakankamo pagrindo diskredituojant tiriamus subjektus. Susipažinus su Pažymos turiniu matyti, kad ji atskirais atvejais paremta prielaidomis, įvairia paviršutiniška ir nepatikrinta informacija, neįsigilinus į nagrinėjamų klausimų esmę, Pažymos tezės dažnai prasilenkia su viešųjų pirkimų procedūras reglamentuojančiais teisės aktais, tokiu būdu aptariamo tyrimo metu nebuvo laikytasi pamatinio vidaus audito tyrimo – objektyvumo – reikalavimo (minėto įstatymo 2 str. 4 d.). Žinant tyrimo eigą, tai nekelia didelės nuostabos – tyrimas buvo vykdomas skubotai, bent

ŠAC buvo duodama vos 1-2 dienos reikalaujamai didelės apimties informacijai pateikti, kas didina klaidų tikimybę, taip pat riziką, kad perduodama ne visa tyrimui tinkamai atlikti būtina informacija. Paviršutiniškai ir skubotai vykdomos tyrimo procedūros lėmė šiurkščius kitų teisės aktų pažeidimus. Pavyzdžiui, nesilaikant asmens duomenų apsaugos reikalavimų, ŠAC per klaidą iš Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyriaus darbuotojų pasiekė kitos įstaigos teikėjų sąrašas su fizinių ir juridinių asmenų kodais, vidinis auditorių susirašinėjimas, kuriame aptariama galima finansinė nauda ŠAC atliekant mokyklų remonto darbus.

Tiek, kiek ydingai surašyta Pažyma metamas šešėlis ant ministerijos ir 17 jai pavaldžių įstaigų kaip veikiančių galimai piktnaudžiaujant ir siekiant naudos (tikėtinai korumpuotai), ŠAC šiuo teikia pirmines pastabas dėl Pažymos išvadų, pateiktų institucijos atžvilgiu.

1. Pažymos 6 puslapyje su galima korupcija siejama aplinkybė, kad ŠAC didelės vertės pirkimai neplanuojami ir neįtraukiami į viešųjų pirkimų planus. Nurodytas priekaištas neturi teisinio pagrindo. Šiuo metu galiojančio Viešųjų pirkimų įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad perkančioji organizacija turi parengti ir patvirtinti planuojamų atlikti einamaisiais kalendoriniais metais pirkimų planus ir pagal Viešųjų pirkimų tarnybos nustatytus reikalavimus ir tvarką Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbti planuojamų atlikti pirkimų suvestinę. Ši suvestinė turi būti paskelbta kiekvienais metais ne vėliau kaip iki kovo 15 dienos, o patikslinus planuojamų atlikti einamaisiais kalendoriniais metais pirkimų planus, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas. Panašiai pirkimų planavimas buvo reglamentuotas ir ankstesnės redakcijos VPĮ (7 str. 1 d.). Pažymime, kad visi pirkimų planai ŠAC yra skelbiami laiku, o jų pakeitimai yra paskelbiami ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų įtraukimo į pirkimų planą momento, kas visiškai atitinka VPĮ reikalavimus. Pirkimų planai nagrinėjamu laikotarpiu buvo tikslinami dėl objektyvių priežasčių, kurios skelbiant pirminį planą ŠAC nebuvo ir negalėjo būti žinomos. Metų eigoje buvo pasirašomos sutartys dėl naujų projektų vykdymo, kurių pirkimai turėjo būti įtraukiami į projektų pirkimo planus, taip pat buvo gauti Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtinti neplaniniai pavedimai. Pavyzdžiui, elektroninio mokinio pažymėjimo blankų spausdinimo paslaugų pirkimas 2018 m. buvo suplanuotas gavus Kauno miesto savivaldybės administracijos 2018 m. balandžio 13 d. raštą Nr. (33.200)R-1153 „Dėl elektroninio“ ir užsakius 34 000 vnt. Elektroninio mokinio pažymėjimo blankų. ŠAC pirkimų planas atitinkamai patikslintas 2018 m. gegužės 3 d., o 2018 m. gegužės 7 d., apie pirkimą paskelbta CVP IS. Toliau - vykdant projektą „Bendrojo ugdymo mokyklų (progimnazijų, pagrindinių mokyklų) modernizavimas ir šiuolaikinių mokymosi erdvių kūrimas“ savivaldybių administracijos (projekto partneriai) jungtinės veiklos sutartyse įgaliojo ŠAC vykdyti statybos (rangos) darbų, statybos priežiūros paslaugų, mokymo priemonių, įrangos ir baldų viešuosius pirkimus. Pirkimai neturėjo būti numatyti ŠAC pirkimų plane, jokio įstatymo norma nebuvo pažeista. Pavedimai ŠAC pirkimams skiriami visus metus.

Pažymoje net trijose vietose minimas interaktyviųjų sistemų (8; 34; 35 psl.) supaprastintas atviras konkursas. Dėl šio atvejo ministro įsakymas gautas 2016 m. lapkričio 14 d., (pirkimo vertė 45 000 eurų,).

Mokyklinių autobusų pirkimui (CPVA projektas) skirtas papildomas 5 500 000,00 eurų finansavimas (2018-02-05).

2. Pažymos 8 puslapyje yra nurodyta, kad ŠAC 2018 m. liepos 30 d. sudaryta sutartis su UAB „ “ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos sprendimu pripažinta neteisėta, kad teismas yra skyręs už tai ŠAC baudą ir įpareigojęs sumokėti teismo išlaidas. Pažymoje šiuo aspektu rašoma, kad ŠAC, organizuodamas mokyklų rekonstrukciją, yra sudaręs rangos sutarčių tokiu būdu, jog buvo apjungti į vieną skirtingi pirkimo objektai – statybos darbai ir baldai. Pažymėtina, kad tuo atveju, jeigu vidaus audito tyrėjai būtų labiau įsigilinę į nurodytos bylos aplinkybes, o ne vien rėmęsi Aukščiausiojo teismo nutarties rezoliucine dalimi, jiems būtų tapę aišku, kad nurodytos aplinkybės niekaip nesusiję su kokiais tai korupcijos apsireiškimais, o tokių Aukščiausiojo teismo sprendimų vargiai gali išvengti ir kitos valstybės institucijos.

Aktualios, ginčui taikytinos redakcijos VPĮ teisės norma, įtvirtinanti reikalavimą dėl pirkimo objekto skaidymo, buvo įtvirtinta VPĮ 28 straipsnio 1 dalyje. VPT įstatymu numatyta, kad tarptautinis pirkimas privalo būti, o supaprastintas ar šio įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimas gali būti atliekamas skaidant pirkimo objektą į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, ir apibrėžiant šių dalių apimtį ir dalyką. Pirkimo objektas skaidomas į dalis kiekybiniu, kokybiniu pagrindu ar pagal skirtingus jo įgyvendinimo etapus. Atsižvelgiant į nurodytą reglamentavimą, taip pat tai, kad mokyklų rekonstrukciją ŠAC organizavo supaprastintų pirkimų būdu, nurodyta teisės norma nebuvo pažeista. ŠAC vykdyti progimnazijų patalpų kapitalinio remonto darbų kartu su stacionarių baldų ir stacionarių baldų su integruota buitine technika įrengimu pirkimai tarpusavyje susiję ir sudarė vieningą sistemą, t. y. šių darbų atlikimo tikslas - mokyklos erdvių modernizavimas; atlikti statybos darbai, erdvių įrengimui įsigyti montuojami baldai turėjo techniškai derėti tiek vieni su kitais, tiek su erdvėmis, į kurias turi būti integruoti, nes, atlikus visus statybos darbus jie apjungiami į vieningą Pirkimo objektą, savo pobūdžiu yra panašūs ir kompleksiški. Baldų ir baldų su integruota buitine technika pirkimo vertė nuo bendros pirkimo vertės sudarė vos kelis procentus, todėl ŠAC laikė, jog tokius pirkimus skaidant į mažas smulkias dalis būtų apsunkinęs viešųjų pirkimų vykdymą, būtų neekonomiškas ir neproporcingas, apsunkintų sudarytų viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo kontrolę, būtų atsiradęs visiškai nebūtinas poreikis koordinuoti kelių rangovų darbą tame pačiame rekonstruojamame objekte. Nurodytoje byloje tiek Vilniaus apygardos teismas, tiek ir Lietuvos apeliacinis teismas palaikė ŠAC poziciją. Teismai nurodė, kad ŠAC turėjo pakankamą pagrindą neskaidyti Pirkimo objekto: baldai turi būti sumontuoti ir pritvirtinti prie sienų ar grindų, o integruota buitinė technika - pajungta, gali būti laikoma Pirkimo objekto apjungimą pateisinančia priežastimi. Tinkamą ir kokybiškesnį visų statybos darbų savalaikį atlikimą pagal techninius projektus, juose nurodytus tvirtintinų baldų išmatavimus ir kitas specifikacijas, tikėtinai efektyviau užtikrintų vieno, bet ne kelių tiekėjų atlikti Pirkimo dokumentuose numatyti kompleksiški darbai. Teismų vertinimu, ŠAC turėjo pakankamą pagrindą neišskaidyti Pirkimo objekto ir atskirų Pirkimo objektų sujungimas į vieną nepažeidė tiekėjų konkurencijos. Pirkimo procedūros iki 2018-06-26 Lietuvos apeliacinio teismo nutarties buvo sustabdytos ir tik gavus Lietuvos apeliacinio teismo nutartį, kuri tik dar kartą patvirtino ŠAC palankius Vilniaus apygardos teismo išaiškinimus, pirkimas buvo tęsiamas ir su laimėtoju UAB „ “ pasirašyta sutartis (žiūr. 2018-04-16 Vilniaus apygardos teismo sprendimas, priimtas civilinėje byloje Nr. e2-3197-345/2018; ir 2018-06-26 Lietuvos apeliacinio teismo nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e2A-889-236/2018).

Pažymoje minimos *tvoros įrengimas ir natūralios akmens skaldelės įrengimas* (Šiaulių gegužių progimnazijos kapitalinio remonto darbai) susiję su projekto „Bendrojo ugdymo mokyklų (progimnazijų ir pagrindinių mokyklų) modernizavimas: šiuolaikinių mokymosi erdvių kūrimas“ tikslais, nes įrengiamos naujos ugdymo erdvės uždarame mokyklos kieme. Vykdant kapitalinio remonto darbus STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ reikalavimai privalomi mokslo paskirties pastatams, tai įspėjamųjų ŽN įrengimas yra privalomas.

3. Nesuderinama su tinkamu teisės taikymu pažymos 8 puslapyje suformuluota išvada apie tai, kad „*...pirkimų dokumentuose apibrėžta perkamų įrenginių techninė specifikacija galimai perteklinė* ir *pritaikyta vieno modelio įrenginiams, nes joje nurodyti konkretūs (ne ribiniai) minimalūs reikalavimai, yra privalomi įrenginiams, tam, kad tinkamai atliktų savo funkciją*,“ todėl tariamai pažeisti VPĮ 37 str. reikalavimai. Atkreipiame dėmesį, kad nagrinėjamu atveju įsakymą nupirkti interaktyviąsias priemones, kurioms buvo skirtos lėšos, Švietimo ir mokslo ministras pasirašė 2016m. lapkričio 14 d. Šiame įsakyme nurodyta, kad nepanaudotos lėšos į biudžetą turi būti gražintos iki 2016 m. gruodžio 19 d., t. y. konkurso sąlygų parengimui, supaprastinto konkurso procedūrų pravedimui, perkamų prekių tiekimui buvo skirtas tik kiek daugiau nei vienas mėnuo. Šiuo atveju ŠAC nepriekaištingai paruošė pirkimo dokumentus, pirkimo procedūros neužstrigo dėl kokio

tai teisinio ginčo, tokiu būdu sėkmingai pavyko įvykdyti gautą pavedimą. Rengiant pirkimo dokumentus ir nustatant reikalavimus prekėms buvo atsižvelgta į tai, kad perkamos prekės turėjo būti skirtos užsienio lietuvių mokykloms, todėl turėjo būti atsižvelgiama į užsienio lietuvių mokyklų atstovų pageidavimus bei turimą techninę aplinką. Pažymoje nėra įvardinta jokių konkrečių įrodymų, kad nagrinėjamu atveju buvo pažeistas VPĮ 37 straipsnis. Apskritai tokia išvada vertintina kaip niekuo nepagrįstas tyrėjo, neturinčio jokios kompetencijos nagrinėjamoje srityje, deklaratyvus pasamprotavimas. ŠAC duomenimis rinkoje egzistuoja ne vienas gamintojas, kuris galėjo patiekti šio tipo prekes.

4. Pažymos išvados vietomis objektyviai neatitinka tyrimui pateiktų faktinių duomenų. Pavyzdžiui, tyrimui ŠAC pateikė duomenis apie didžiausius ŠAC tiekėjus:

1. UAB „ “	3,548 mln.
2. UAB „ “	3,210 mln.
3. UAB „ “	2,035 mln.
4. UAB „ “	2,011 mln.
5. UAB „ “	1,213 mln.

Pažymos skiltyje TOP 3 tiekėjai (10 psl.) nurodyta, kad didžiausieji *ŠAC tiekėjai yra UAB „ “; UAB „ “; UAB „ “*.

5. Tendencingai nagrinėjama Pažyma siekiant sudaryti įspūdį apie „galimai“, „tikėtinai“ su korupcija susijusius reiškinius ŠAC veikloje, Pažymoje pažymima apie ŠAC direktoriaus giminystės ryšį su , kuris vadovauja VŠĮ „ “, teikiančiu paslaugas švietimo srityje. Stengiantis sukurti Pažymai svarumo, analizuojami bet kokie, net ir hipotetiniai variantai, kai kur iškreipiami esami faktai, net abejojama viešųjų tarptautinių pirkimų skaidrumu. Informuojame, kad visų ŠAC vykdytų ir vykdomų stambesnių pirkimų techninės specifikacijos, prieš vykdant tarptautinį konkursą, skelbiamos viešai ir visi potencialūs tiekėjai gali su jomis susipažinti bei dėl jų pareikšti savo nuomonę. ŠAC daugelyje atvejų atsižvelgia į tiekėjų pateiktas pastabas. **VŠĮ „ “ nedalyvavo NEI VIENAME ŠAC pirkime.**

6. Pažymos 15 puslapyje dėstomi teiginiai, kad su mokytojais buvo sudaryta jungtinės veiklos sutartis, eilinį kartą neatitinka tikrovės. Siekiant tinkamai pasiruošti ES paramos projektams, su minėtais mokytojais 2016 m. gruodžio 12 d. mėn. buvo sudarytos atskiros vienkartinės paslaugų tiekimo sutartys (BVPŽ kodas 79421200-3; tiekėjų apklausos pažymas Nr. SP-(05)-4). Sutartyse konkrečiai nurodytas paslaugos pobūdis, sutarties kaina, vykdymo laikotarpis (iki 2016 m. gruodžio 23 d.). Paslauga vykdyta vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-1104 „Dėl lėšų skyrimo“. 2017 m. kovo mėn. pradėjus įgyvendinti projektą „Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologijų mokslų priemonėmis“, 2017 m. gegužės mėn. nurodyti asmenys, kaip atitinkamų kompetencijų mokytojai, sukaupę didelę pedagoginę ir metodinės veiklos patirtį, įdarbinti projekte pagal terminuotas sutartis, kurios yra pasibaigusios 2018 m. Paslaugos pirktos, mokytojai įdarbinti vadovaujantis visais tam taikytinais teisės aktų reikalavimais.

Pirkdamas inžinerines paslaugas iš , ŠAC nepažeidė VPĮ, kadangi vykdė pirkimą pagal mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.1.1 ir 21.2.1. punktus, kurie leidžia kreiptis į pasirinktą tiekėjų skaičių.

7. Pažymos 25 puslapyje dėstomos išvados apie ŠAC pirkimus, kuriuose dalyvavo švietimo centras ir švietimo centras paremtos tik prielaidomis ir subjektyvia tyrėjo nuomone, yra klaidingos. ŠAC nesuprantama, kaip galima vidaus audito metu nagrinėjant viešojo pirkimo procedūrų atitikimą keliamiems reikalavimams, išvadas formuoti net neperskaičius atitinkamo pirkimo dokumentų. Pažymoje rašoma, kad nagrinėjamu atveju tyrimui nebuvo pateiktos supaprastinto atviro konkurso „Mokymo paslaugos“ konkurso sąlygos, todėl išvados daromos pagal skelbiamų derybų sąlygas. ŠAC pažymi, kad nagrinėjamu atveju vidaus auditoriai net nematė

poreikio paprašyti ŠAC pateikti supaprastinto atviro konkurso „Mokymo paslaugos“ konkurso sąlygų, taigi jų ir neprašė.

Pirkdamas paslaugas iš VšĮ ŠAC pagal 2017 m. sutartį nr. (40.4)ESLL3-1-88 nepažeidė VPĮ ir vykdė pirkimą pagal mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.1.1 ir 21.2.1. punktų reikalavimus, kurie leidžia kreiptis į pasirinktą tiekėjų skaičių. Apklausoje nebuvo tikrinama teikėjo kvalifikacija ir nebuvo keliami reikalavimai lektoriams, teikėjas pats savo pasiūlyme nurodė, kokius reikalavimus atitiks jo lektoriai. Tiekėjo ŠAC pateikta informacija buvo pakankama pirkimui užbaigti.

8. Niekuo nepagrįsti Pažymos 33 psl. teiginiai apie tariamą pirkimo sąlygų pritaikymą konkrečiam tiekėjui, tiekėjų protegavimą ir konkurencijos ribojimą. Saugiųjų dokumentų blankų pirkimai vykdomi vadovaujantis Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos ir Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymų pagrindu. Kvalifikacijos reikalavimai tiekėjams buvo nustatyti vadovaujantis minėtais įstatymais. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo 18 str., saugieji dokumentai ir saugieji dokumentų blankai gaminami įmonėje arba užsienio valstybės įmonės filiale, **turinčiuose licencijas** gaminti saugiuosius dokumentus ir saugiuosius dokumentų blankus. Visi pirkimai buvo skelbiami CVP IS. Paraiškas dalyvauti pirkime galėjo teikti visos įmonės, turinčios Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnybos prie Finansų ministerijos arba atitinkamos užsienio institucijos leidimą spausdinti saugiųjų dokumentų blankus (tokių Lietuvoje keturios).

9. Dėl išsakytų pastebėjimų susijusių su rezervuotos teisės Neįgaliųjų socialinėms įmonėms dalyvauti Mokyklinės dokumentacijos spausdinimo paslaugų pirkimuose. Pažymime, kad vadovaujantis VPĮ 23 str. 2 d. perkančioji organizacija **ne mažiau kaip 2 procentus** visų per kalendorinius metus atliktų **supaprastintų pirkimų vertės pirkimų privalo** rezervuoti šiame straipsnyje nurodytiems tiekėjams. Atsižvelgus į ŠAC pirkimų pobūdį ir apimtis, buvo pagrįstai nuspręsta šį įstatymo reikalavimą taikyti vykdant Mokyklinės dokumentacijos spausdinimo paslaugų pirkimus.

10. Dėl ŠAC sutarties su UAB „ “ dėl stažuočių Estijoje-Suomijoje. Kaip pažymėta Pažymoje, nagrinėjamu atveju buvo vykdomas supaprastintas atviras pirkimas ir į vėliau vykdytas skelbiamas derybas buvo kviečiami visi teikėjai, pateikę tai daliai pasiūlymus. Kadangi buvo tik vienas teikėjas, tai jis ir dalyvavo, VPĮ 63 str. 2 d. nebuvo pažeista. Vykdydamas derybas ŠAC netikslino pirkimo sąlygų. Tiek supaprastintame atvirame konkurse, tiek skelbiamose derybose buvo taikoma fiksuoto įkainio kainodara ir nurodytas preliminarus dalyvių skaičius. Po skelbiamų derybų buvo užfiksuotas konkretus (nebe preliminarus) stažuočių dalyvių skaičius.

Projekto „Bendrojo ugdymo mokyklų (progimnazijų, pagrindinių mokyklų) modernizavimas ir šiuolaikinių mokymosi erdvių kūrimas“ orgtechnikos pirkimuose objektyviai dominuoja UAB „ “. ŠAC nei šiuo, nei kokiais nors kitais atvejais neatlieka jokių jokio tiekėjo protegavimo veiksmų arba priešingai – kokio nors tiekėjo ar tiekėjų diskriminavimo.

Pažymos papildomai teigiama kad *„..ŠAC trijuose 2017 ir 2018 metais organizuotuose tarptautiniuose pirkimuose, tam tikrose pirkimų dalyse tiekėjų pasiūlymų eilėje liko vienas ir tas pats tiekėjas UAB „ “. .... „atkreiptinas dėmesys į tai, jog šis tiekėjas, pagal veiklos aprašymą nėra specializuotas tokių prekių tiekėjas“.* Viešųjų pirkimų principai ir pagrindinis tikslas, kurie įtvirtinti dabartinės redakcijos VPĮ 17 straipsnyje reikalauja, kad ŠAC organizuoti jo kompetencijai priskirtus pirkimus taip, jog į ugdymo įstaigas būtų tiekiamos geros kokybės mokymo priemonės (atsižvelgiant į tai, kiek šioms priemonėms įsigyti yra skirta lėšų). Tiekėjai, kurie konkursui siūlo prekes, neatitinkančias konkurso sąlygų techninių reikalavimų, privalo būti ir yra šalinami. Nagrinėjamu atveju ŠAC nėra gavusi pretenzijų iš aptariamų konkursų pašalintų tiekėjų. Pažymėtina tai, kad ŠAC niekada neviršijo mokymo priemonėms įsigyti skirtų lėšų, o priešingai – jas sutaupo, o už sutaupytas lėšas mokykloms perkamos papildomos mokymo priemonės. Perkamų mokymo priemonių techniniai

aprašymai tarptautiniuose pirkimuose visada skelbiami viešai CVPIS (techninių specifikacijų projektas), todėl tiekėjai visada gali atkreipti perkančiosios organizacijos dėmesį, jei mano, kad techninėse specifikacijose nurodyti pertekliniai reikalavimai (ŠAC visada reaguoja į pateiktas pastabas tiek techninių specifikacijų aptarimo, tiek prekių pirkimo metu). ŠAC visus stambesnius pirkimus atlieka vykdydama tik tarptautinio pirkimo procedūras. ŠAC negali atsakyti už tai, jog pasiūlymą atitinkamoje pirkimo objekto dalyje pateikė tik vienas tiekėjas. Vargiai atitinka tikrovę Pažymoje nurodytas teiginys, kad „...*šis tiekėjas, pagal veiklos aprašymą nėra specializuotas tokių prekių tiekėjas*". UAB „ " tinklapyje galima rasti, kad ši bendrovė jau 24 metus vykdo įvairius švietimo bendruomenei skirtus projektus – tai viena seniausių Lietuvos bendrovių, kuri sėkmingai dirba Lietuvos ugdymo įstaigų įvairiose ugdymo pakopose, pradedant priešmokykliniu ugdymu, baigiant aukštosiomis mokyklomis (apie vykdomus projektus galima rasti oficialiajame bendrovės tinklapyje). ŠAC turimais duomenimis, ši bendrovė yra oficiali daugelio pasaulio geriausių mokymo priemonių bei įrangos gamintojų atstovė Lietuvoje. ŠAC neturėtų būti primetama, jog tam tikros specifinės prekės, kurias ŠAC objektyviai privalo pirkti, yra daugiau perkamos iš labiausiai atitinkamoje srityje besispecializuojančio ir gebančio įvykdyti tokias viešojo pirkimo sutartis Lietuvos tiekėjo.

11. Tai, kad konkrečiame pirkime sulaukiamas tik vieno tiekėjo pasiūlymas, negali būti siejama su perkančiosios organizacijos korupcine veikla, jeigu objektyviai nėra jokių kitų korupcijos požymių. Ne tik minėtos UAB „ " atveju, bet ir kitais atvejais Pažymoje be pagrindo eskaluojami tokie pirkimai. Pavyzdžiui, ŠAC primetama, kad ir Vilniaus Baltupių progimnazijos remonto darbų pirkime, ir interaktyvių sistemų pirkime (dalyvis UAB „ " (34 Pažymos psl.)) buvo gautas tik vienas pasiūlymas. Tačiau nagrinėjamu atveju darbai pirkti supaprastinto atviro konkurso būdu, vadovaujantis galiojančiomis taisyklėmis. ŠAC nėra atsakingas už situaciją rinkoje, kuomet pirkime gaunamas tik vienas pasiūlymas ir, be to, nemano, kad perkančioji organizacija, pirkime sulaukusi vieno pasiūlymo, tokį pirkimą turėtų nutraukti, skelbti iš naujo ir ieškoti būdų, kaip suinteresuoti kitus rinkos dalyvius dalyvauti pirkime. Tai galimai privestų prie teisminių ginčų su pasiūlymą pirkime pateikusiu dalyviu, žlugdytų pirkimus, o kiti vidaus auditoriai galimai teigtų, jog perkančioji organizacija elgiasi neskaidriai, nes diskriminuoja pirkime dalyvaujantį tiekėją, pateikusį visus pirkimo dokumentų reikalavimus atitinkantį pasiūlymą.

12. Atmestini kaip kaltinantys ŠAC korupcija Pažymos 35 psl. teiginiai: „ ...*organizuojant priemonių, skirtų vaikams, turintiems įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų sutrikimų, pirkimo, mažos vertės apklausos būdu, 2016-11-22 institucijos pirkimų komisijos posėdžio protokolo Nr. 1 nutarta kvietimus teikti pasiūlymus siųsti tiems tiekėjams, kurie pastaruoju laikotarpiu aktyviai dalyvavo ir laimėjo ŠAC skelbiamuose analogiškuose atviruose mokymo priemonių konkursuose.*" Paaiškiname (būtume paaiškinę ir auditoriams, jeigu būtų paklausę), kad ministro sprendimas dėl perkamų prekių poreikio buvo pateiktas tik 2016 m. lapkričio 9 d. (viso 45 skirtingos prekės). Lėšos turėjo būti įsisavintos ir prekės gautos labai greitai iki 2016 m. gruodžio vidurio. ŠAC per šį laikotarpį turėjo parengti perkamų prekių specifikacijas, išsiaiškinti perkamų priemonių tiekimo galimybes, įvykdyti konkursą bei priimti prekes. Atsižvelgdama į iškilusias problemas, ŠAC pirkimo komisija priėmė visiškai pagrįstą ir logišką sprendimą, jog kvietimai būtų siunčiami tik konkursuose aktyviai dalyvaujantiems tiekėjams, kas užtikrintų pirkimo sėkmę. Pirkimo objektas buvo suskaidytas į šešias dalis – VPĮ nepažeistas, ŠAC įvykdė ministro pavedimą.

13. ŠAC neatsako už nupirktų priemonių paskirstymą ugdymo įstaigoms, todėl eilinį kartą Pažyma nepagrįstai apkaltinti dėl to, kad (35 Pažymos puslapis) „ ... *pateiktoje sąskaitoje –faktūroje už pirktą įrangą bei įrangos priėmimo- perdavimo akte nurodyta, kad abi šalys patvirtino, jog įranga pristatyta 2016-11-30, tačiau vertinant ŠAC pateiktą gavėjams perduotų prekių registrą, įranga kai kurioms švietimo įstaigoms perduota po vienerių,1,5 metų ar daugiau*".

14. Pažymos teiginiai eilinį kartą klaidina Pažymos skaitytojus teigiant, kad *ŠAC patikėjimo teise valdo perteklinį patalpų plotą - 6145,68 m^2 A.Goštauto g. 12, Vilnius*. Tai tik eilinis tikrovės

neatitinkantis Pažymos teiginys, nes iki audito pradžios visos patalpos, esančios A. Goštauto g. 12, Vilnius, 2018-11-15 centralizuotam valdymui buvo perduotos VĮ Turto bankui.

15. Sudėtinga vertinti Pažymos teiginius apie *„anonimiškai gautą informaciją, kuriai nepavyko surinkti įrodymų“ ir 10 proc. vertės objekto kyšius, mokamus ŠAC mokyklų remonto konkursuose.* Manytina, tokios informacijos skleidimas oficialioje pažymoje ne tik kad nesuderinamas su audito objektyvumo principu, bet yra labai toli nuo tokį teiginį oficialioje pažymoje įrašiusio auditoriaus profesinės etikos normų. Tokie Pažymos teiginiai vertingi nebent tik tuo aspektu, jog tik dar kartą parodo apie Pažymos autorių neprofesionalumą ir pačios Pažymos tendencingumą.

16. Pažymime, kad ŠAC per viešuosius pirkimus vykdomus projektus - kiekvieną jų kontroliuoja Projektus prižiūrinčios institucijos, vykdančios tiek išankstinę, tiek paskesnes patikras. 2018 m. lapkritį ŠMSM Vidaus audito skyriaus auditorė atlikusi auditą ŠAC viešuosiuose pirkimuose, **korupcijos apraiškų neaptiko.** ŠAC nuomone, dėl visų šiame rašte nurodytų priežasčių Pažymos pridėtinė vertė didžiai abejotina, Pažyma turi esminių trūkumų, kurie sudaro pagrindą abejoti tuo, ar gali būti šia Pažyma grindžiami reikšmingi sprendimai, ir kiek jie būtų teisėti.

Direktorius Tautvydas Salys